

Herstructurering CAW's

Minister Jo Vandeurzen gaf op 24 februari zijn visie op de versterking van het eerstelijnsnetwerk en "een nieuw uitzicht voor de CAW's". Een verdere herstructurering van de sector moet leiden tot een kwaliteitsvol aanbod op de eerste lijn en een sterkere rol van CAW's in intersectorale netwerken.

De integrale nota van de minister vind je in bijlage.

Enkele passages:

De CAW – een solide basis voor een krachtige eerstelijnszorg

De autonome centra voor algemeen welzijnswerk (CAW) zijn eind jaren '90 ontstaan uit een fusie van kleinschalige vzw's, actief in het algemeen welzijnswerk. Het was de bedoeling om grotere organisatorische gehelen te vormen waarin verschillende bestaande voorzieningen werden samengebracht om zo een meer gediversifieerde hulp- en dienstverlening te kunnen aanbieden, vanuit een gezamenlijk organisatie- en beleidsplan.

De afgelopen 10 jaar hebben de centra voor algemeen welzijnswerk veel inspanningen geleverd om hun organisatie verder te professionaliseren, om hun hulp- en dienstverleningsaanbod verder uit te breiden en kwalitatief te ontwikkelen.

De CAW hebben de afgelopen jaren stappen gezet in de richting van professionele sociale ondernemingen.

We stellen onder andere vast dat de CAW ook over andere inkomsten beschikken dan de subsidie vanuit de Vlaamse overheid.

De Vlaamse overheid staat niet alleen in voor de financiering van het grootste aandeel van de werking van de CAW, maar ondersteunt de sector ook in de aanpassing van zijn infrastructuur.

Het hulpaanbod van de CAW bestaat voornamelijk uit:

- een algemeen onthaal voor iedereen met om het even welke vraag,
- psychosociale begeleiding met betrekking tot de thema's gezin, relaties en personen, bemiddeling in familiezaken en bezoekeruimte,
- onthaal voor jongeren (12-25 jaar),
- psychosociale begeleiding voor jongeren en bemiddeling in een conflictsituatie,
- begeleiding naar aanleiding van thuisloosheid,
- een forensisch of justitiegerelateerd hulpaanbod: justitieel welzijnswerk, slachtofferhulp, hulpverlening aan seksuele delinquenten,
- budgetbegeleiding, budgetbeheer en schuldbemiddeling.

Crisishulp is in mindere mate uitgebouwd.

In elke regio is het aanbod min of meer historisch gegroeid en bijgevolg zeer divers. Dit brengt met zich mee dat soms bepaald basishulpaanbod in een regio ontbreekt of slechts minimaal aanwezig is.

Om een zicht te krijgen op de mate waarin gebruik wordt gemaakt van het hulpaanbod is een analyse gemaakt van de cliëntregistratiegegevens van de CAW. Op basis van deze gegevens werd een profielschets gemaakt de gebruikers.

Jaarlijks ontvangen de CAW ongeveer 110.000 cliënten op het onthaal. Een derde van het aantal cliënten krijgt na onthaal ook verdere begeleiding in de CAW. Meer dan een derde van deze begeleidingen duurt langer dan een jaar.

Het merendeel van de ingezette hulpverlening is ambulante, zowel in het onthaal als in de begeleiding. Een vierde van de begeleidingen betreft thuislozen, hetzij in een residentiële setting hetzij in een vorm van begeleid wonen.

Wat opvalt, is het overwicht aan mannen in de residentiële sector en in het justitieel welzijnswerk, terwijl vrouwen binnen de ambulante diensten en vooral in de diensten slachtofferhulp het overwicht halen.

De CAW bereiken zeer weinig 60-plussers. Daar staat tegenover dat de CAW relatief veel jongvolwassenen (18-25) en personen op actieve leeftijd (26-59 jaar) bereiken. Ook het aandeel minderjarigen (14%) is relatief klein in vergelijking met de globale bevolking (20% is jonger dan 20 jaar).

Globaal gezien is bijna de helft van het cliënteel ongehuwd, bijna een vierde is gehuwd en evenveel cliënten zijn gescheiden.

Algemeen kan gesteld worden dat alleenwonenden en éénuoudergezinnen 40% uitmaken van het cliënteel.

Een op drie cliënten in de ambulante hulpverlening en slachtofferhulp heeft een diploma hoger dan secundair en daarbij nogmaals een op drie tot bijna de helft secundair. In de residentiële sector ligt dit aandeel veel lager: slechts 5% heeft een diploma hoger dan secundair.

Inkomen uit arbeid en sociale zekerheid (werkloosheid, ziekte, ...) scoren globaal het hoogste. Vooral de cliënten in de thuislozenzorg vertonen een afwijkend beeld met zeer weinig inkomen uit arbeid, een hoog percentage inkomen uit sociale zekerheid, relatief veel OCMW-steun en een groot percentage 'geen inkomen'.

Bijna een vijfde van het cliënteel van de sector heeft een gezinsinkomen dat kleiner is dan het leefloon. Voor een derde van het cliënteel is het inkomen kleiner of gelijk aan het leefloon.

Vooral het hoge cijfer in de thuislozenzorg valt op (meer dan de helft van de thuislozen bezit een inkomen dat kleiner is of gelijk is aan het leefloon).

Tijdens de onthaalfase zijn er vier probleem domeinen die ongeveer evenveel voorkomen (tussen 20% en 24% op onthaal): materiële en financiële problemen, administratieve en juridische problemen, psychische-persoonlijke problemen en relationele problemen.

In de begeleidingsdossiers stijgt het aandeel psychische/persoonlijke problemen t.o.v. de materiële/financiële problemen en de administratieve/juridische problemen.

Tijdens het onthaal zijn de belangrijkste aangeboden hulpfuncties volgens rangorde: informeren (29%), vraag verduidelijken (19%), ondersteunen (13%), adviseren (11%), verwijzen (10%) en praktische dienstverlening (vervoer, voeding, invullen formulier, kledij,...) (8%). Tijdens begeleidingen zijn de belangrijkste functies in rangorde: begeleiden (31%), ondersteunen (11%) en informeren (11%).

Globaal genomen zijn de begeleidingen binnen het AWW geconcentreerd (45%) in periodes van 1 maand tot 9 maanden.

